

Innst. S. nr. 165

(2001-2002)

Innstilling fra sosialkomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Marit Arnstad om rett til svangerskapspengen for selvstendig næringsdrivende kvinner

Dokument nr. 8:81 (2001-2002)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å fremme forslag om en endring av folketrygdloven § 14-13 slik at ordningen med svangerskapspenge blir gjort gjeldende for alle yrkesaktive gravide kvinner."

Forslagsstilleren viser til at etter folketrygdloven § 14-13 utbetales svangerskapspenge til gravide som ikke kan fortsette i sitt ordinære arbeid på grunn av at fosteret kan bli utsatt for fare. Stønaden utbetales fram til tre uker før man normalt skal gå ut i svangerskapspermisjon. Det påpekes at slik bestemmelsen er formulert og blir tolket av Rikstrygdeverket omfatter den kun lønnsmottakere, mens selvstendig næringsdrivende kvinner enten er hensatt til sykmelding, til å ta ut ordinær svangerskapspermisjon før tiden, eller til selv å bære det økonomiske tapet ved ikke å kunne fortsette sitt ordinære arbeid.

Det framholdes at det er et like stort behov for vern mot farlig arbeid for foster og mor blant selvstendig næringsdrivende som blant arbeidstakere, for eksempel i jordbruket der arbeidet ofte innebærer innslag av faremomenter i form av tunge løft, fare for fall, spark fra dyr og eksponering av skadelige kjemiske stoffer.

Forslagsstilleren påpeker at svangerskapspenge beregnes etter de samme regler som sykepenger, og at dette for selvstendig næringsdrivende vil bety at man får en 14 dagers karanteneperiode før utbetaling. Forslagsstilleren mener at hensynet til fosteret tilsier at det ikke bør eksistere en slik karantenetid ved utbetaling av denne støtten, og at en endring av lovteksten må ta hensyn til dette.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bjarne Håkon Hanssen, Britt Hildeng, Asmund Kristoffersen og Gunn Olsen, fra Høyre, Beate Heieren Hundhammer, Bent Høie og Elisabeth Røbekk Nørve, fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo og Sigbjørn Mølvik, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Magne Aarøen, og fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, er enig i at behovet for vern mot farlig arbeid for foster og mor kan være like stort blant selvstendig næringsdrivende som blant arbeidstakere.

Komiteen mener derfor det er nødvendig å endre regelverket.

Komiteen vil videre vise til brev fra Barne- og familieministeren, datert 5. april 2002, der det fremgår at Barne- og familiedepartementet arbeider med et høringsnotat om endringer i fødselspengeordningen, og at det i denne sammenheng også vurderer svangerskapspengeordningen.

Komiteen tar til etterretning at departementet vil arbeide videre med sikte på endringer i folketrygdloven § 14-13 slik at selvstendig næringsdrivende kan omfattes av svangerskapspengeordningen, og henstiller til Regjeringen å innarbeide dette i budsjettet for 2003.

Komiteen foreslår at dokumentet blir lagt ved møteboka.

Komiteen mener at det ikke finnes noen saklig gode grunner for å skape et skille i rettighetene til svangerskapspenge mellom gravide kvinner som er arbeidstakere, og gravide kvinner som er selvstendig næringsdrivende, når kvinner i begge grupper har innbetalt folketrygdavgift.

Komiteen vil vise til at selvstendig næringsdrivende følger andre regler når det gjelder trygdepremie og arbeidsgiveravgift. Komiteen mener derfor at ytelsene bør tilsvare det nivået som gjelder for sykepenger for selvstendig næringsdrivende, i overensstemmelse med de regler som gjelder for innbetaling av avgift.

Komiteens medlem fra Senterpartiet vil påpeke at ordningen med egenandelsperioden for selvstendig næringsdrivende vil bety en karanteneperiode før utbetaling skjer i forhold til hva lønnsinntakere oppnår. Dette medlem mener det er svært uheldig av hensyn til fosteret, og ber Regjeringen endre dette slik at også gravide selvstendig næringsdrivende kan oppnå svangerskapspenger fra første dag når det blir

konstatert behov for permisjon på grunn av at fosteret kan bli utsatt for fare ved fortsatt arbeidsaktivitet.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument nr. 8:81 (2001-2002) - forslag fra stortingsrepresentant Marit Arnstad om rett til svangerskapspenger for selvstendig næringsdrivende kvinner – blir lagt ved møteboka.

Oslo, i sosialkomiteen, den 30. april 2002

John I. Alvheim
leder

Gunn Olsen
ordfører

Åse Gunhild Woie Duesund
sekretær